

GRØN PÅ BORNHOLM

Oktober 2009

Byggematerialer – også af den miljørigtige slags?

Klimaspørgsmålet er efterhånden sat højt på dagsordenen også inden for byggeriet, og hermed er der kommet øget fokus på lavenergibyggeri i alle mulige former.

Men fokus er oftest alene på at minimere energiforbruget til opvarmning i det færdige hus, mens energiforbruget til fremstillingsprocessen af materialerne bliver glemt. Og det er en klar mangel hvis vi vil bygge bæredygtigt.

Bæredygtigt byggeri må nødvendigvis forsøge at se på helheden, og derfor skal CO₂-belastning fra materiale fremstilling, samt opførelsen og anvendelsen af det færdige hus også medtages i miljø-regnestykket.

Vi forsøger at sætte problematikken på dagsordenen, og har derfor inviteret Hans Dollerup der i en lang årrække har arbejdet med emnet til at holde oplæg. Det sker den **27. oktober kl. 19.30 på Bornholms Landbrug**, Kannikegaard, Rønnevej 1, Aakirkeby.

Hvad kan man f.eks. gøre hvis man vil begrænse CO₂-fodaftrykket fra de mest gængse byggematerialer, som f.eks. isolering, mursten og vinduer, når man bygger?

Du får her nogle konkrete bud på hvilke materialer du skal vælge hvis du vil anvende byggematerialer af den miljøvenlige slags – det handler også kemi og indeklima. Hans Dollerup vil endvidere fortælle om erfaringer med tæthedsmålinger og termografering som han dagligt er beskæftiget med.

Tilmelding er påkrævet Senest 20. oktober til kontoret.

Kommunalvalg – grøn politik på Bornholm?

Der er kommunalvalg den 17. november. En oplagt mulighed for at sætte fokus på visionerne om at gøre Bornholm til et samfund, der går foran og viser hvordan grøn og bæredygtig udvikling kan gennemføres i praksis. Hvordan fastholder vi ambitionen? Måske har politikerne brug for, at vi hjælper med gode ideer?

Sammen med foreningerne Grøn Hverdag og Natur og Helse Ø Bornholm arbejder vi på at afholde et åbent valgmøde med grønt tema. Dato og sted for arrangementet er endnu ikke helt på plads. Hold øje med den bornholmske dagspresse eller vores hjemmeside www.bomec.dk – her annonceres arrangementet snarest.

Besøg på BOFA

Korrekt sortering og genanvendelse af affald er en vigtig del af miljø-arbejdet her på Bornholm, men dette glemmes indimellem på grund af det store fokus på energiområdet. Samtidigt er det et fagområde med stor udvikling i disse år, og affald betragtes nu i stigende omfang som en ressource.

Vi besøger BOFA den 24. november kl. 19-21

på Almegårdsvej 8, Rønne og får en rundvisning samt et oplæg om emnet ved konsulent Steffen Gerdes. Der bliver også mulighed for at høre om planerne med det gamle vandtårn, der skal omdannes til et formidlingscenter.

Der bliver mulighed for en kop kaffe/the samt småkage i forbindelse med rundvisning. **Det er gratis at deltage, men tilmelding er påkrævet**, senest onsdag den 18. november. Der er kun plads til 20 deltagere.

BORNHOLMS MILJØ- OG ENERGIFORENING er en privat forening, der er uafhængig af politiske eller kommercielle interesser. Foreningen skal øge brugen af vedvarende energi og skubbe til den økologiske udvikling på Bornholm. Foreningen finansieres af medlemsbidrag. Kontingent for personligt medlemskab er kr. 300 årligt. Kontingent for foreninger, institutioner og virksomheder er kr. 500 årligt. Medlemmerne modtager seks numre af magasinet Vedvarende Energi og Miljø samt nyhedsbrevet "Grøn på Bornholm".
BESTYRELSEN: Steen O. Nielsen (formand steen@bomec.dk), Per Ancher (per@bomec.dk), Sune Glarbo (kasserer – sune@bomec.dk), Jon F. Jespersen (jon@bomec.dk), Lars Holmsted (lars@bomec.dk). **Adresse:** Bornholms Miljø- og EnergiCenter, Gudhjem Mølle, Møllebakken 4c. 3760 Gudhjem. **telefon 56 90 74 90/ 30 35 38 45. bornholm@energitienesten.dk**

Nye aktiviteter - ny medarbejder!

Vi har udvidet aktiviteterne og har derfor fra 1. september ansat Johan Lorentzen, der som uddannet bygningskonstruktør i en lang årrække har arbejdet med bygninger og energi.

Siden 1999 har Johan Lorentzen arbejdet som selvstændig bygningsrådgiver og energikonsulent, blandt andet i firmaet Bornholms Byggerådgivning. Vi er derfor rigtig glade for at kunne bringe hans store viden og erfaring inden for bygningsområdet i spil her på kontoret.

Johan Lorentzen skal arbejde med flere forskellige opgaver, men primært er der to overskrifter for indsatsen de kommende måneder: 1. Certificering af nye butikker inden for Grøn Butik ordningen, og 2. projektet "Forstå dit energimærke". Begge dele kan der læses mere om nedenfor.

Flere Grønne Butikker

Grøn Butik er en frivillig miljømærkningsordning for erhvervsdrivende, der ønsker at gøre en ekstra indsats på miljø- og energiområdet. Kort sagt, så handler det om at gennemføre løbende miljøforbedringer med udgangspunkt i den nuværende drift. Konceptet er landsdækkende og kvalitetssikres af Energitjenesten. I dag er der mere end 350 Grønne Butikker på landsplan, og heraf er de 12 butikker beliggende på Bornholm.

Vi håber i løbet af efteråret at kunne fordoble antallet af Grønne Butikker her på Bornholm. Derfor tilbyder vi nu medlemskab af Grøn Butik ordningen til en næsten symbolsk pris, dog kun til de første 12 butikker der melder interesse for tilbuddet. Som en del af certificeringen får den enkelte butik en omfattende energi-gennemgang, der giver konkrete bud på besparelser i butikken, f.eks. på belysning eller kølemøbler.

Projekt "Forstå dit energimærke" – noget for dig?

Først i det nye år sætter vi et nyt projekt i søen sammen med vores samarbejdspartnere på Ærø og Samsø. Projektet der støttes af kampagnemidler fra Energistyrelsen har titlen "Forstå dit energimærke".

Undersøgelser peger på, at det obligatoriske energimærke, der i dag udarbejdes i forbindelse med en hushandel ikke fungerer efter hensigten. Formålet med energimærket er at anvise mulige energiforbedringer, således at huskøberne får et overblik over husets energimæssige tilstand og mulige forbedringer. Resultatet skulle gerne være, at de rentable energiforbedringer gennemføres. Men ordningen fungerer ikke efter hensigten.

Populært sagt ender for mange energimærker direkte i skuffen og kommer ikke op igen, selv om de indeholder værdifuld viden for den nybyggede husejer.

Som en del af projektet vil vi tilbyde et hjemmebesøg, hvor man som nybygget husejer med gyldigt energimærke, kan få hjælp til at afkode energimærkets indhold, så det bliver brugbart. Vi tilbyder således 50 husejere her på Bornholm et hjemmebesøg med energivejledning, der tager udgangspunkt i energimærket.

Som deltager i projektet får man også mulighed for at deltage i en række tema-arrangementer og såkaldte ERFA-grupper. Her skal husejere med en energivejleder på sidelinjen udveksle tips og gode ideer. ERFA-grupperne inddeles med udgangspunkt i hustyperne bondehuset, murermestervillaen, samt typehuset fra 1960-80, så der kan arbejdes målrettet med de udfordringer, der kendetegner den enkelte hustype.

Projektet omfatter også forskellige kampagneaktiviteter i vores lokale medier samt samarbejde med lokale ejendomsmæglere med det formål at øge bevidstheden om, hvordan de samlede boligudgifter både afhænger af såvel faste afdrag på lån, som af varmeudgifter og andre driftsomkostninger. Samtidigt skal der sættes fokus på, hvad energirenovering kan gøre for boligkomforten.

Kom og bliv klogere på, hvad du kan få ud af projektet. Vi afholder **informationsmøde tirsdag den 19. januar kl. 19 i Gudhjem Mølle**. Tilmelding til kontoret, senest 12. januar.

Besøg ved 12-kantet passivhus

Hen over sommeren har Bornholm fået et markant lavenergihus - et 12-kantet passivhus i Nyker. Det er Solveig Ager Simonsen, der som bygherre har fået opført et hus med 95 indvendige kvadratmeter der efter beregningerne vil få en varmeregning årligt på under 2000 kroner! Firmaet Quali-Byg med Erik Damgaard i spidsen har stået for opførelsen af det visionære byggeri.

Vi har fået en eksklusiv aftale med Solveig og Erik **lørdag den 17. oktober kl. 14 til 15**, hvor de vil vise rundt og fortælle om tankerne bagved husets mange spændende løsninger. Men der er kun plads til 10 deltagere, og pladserne fordeles efter først til mølle. **Kontakt kontoret for tilmelding** – det er påkrævet.

Energitjenesten Bornholm, Gudhjem Mølle, Møllebakken 4c, 3760 Gudhjem, **telefon 56 90 74 90**

Daglig leder: Mikkel Engset Høst

Email: bornholm@energitjenesten.dk Merkur Bank, registreringsnummer 8401, kontonummer 1 111 907,